

Ráðstevna í Norðurlandahúsinum undir heitinum:

Umsorgan tá deyðin nærkast

Endamálið við ráðstevnuni var at gera vart við ta umsorgan, sum sjúklingar hava tørv á, seinastu tíðina

Útvið 400 fólk vóru á ráðstevnuni, læknar sjúkrasystur og onnur starvsfólk í heilsuverkinum. Á Myndini vinstrumegin: Christian Juul Busch, hospitalsprestur, Steinhilmar Husebø, yvirlækni, Joan Ziskason, ráðgevi í Føroya Felag móti Krabbameini, Hans Martin Svarre, sálarfrøðingur og Johan Pauludan, framtíðargranskari

Ráðstevnan var hildin í vikuskiftinum fyrri starvsbólkum, sum eru um sjúklingar, har eingin vón er um, at tey gerast frísk aftur.

Feløgin, sum skipaðu fyrri ráðstevnuni vóru: Sjúkrasystrafelagið, Læknafelagið, Pretsafelagið og Føroya Felag móti Krabbameini.

Nógvir áhugaverdir fyrilestrar vóru, um hvussu starvsfólk skulu vera um sjúklingar, sum liggja til tað seinasta, bæði viðgerð, sálarliga og á annan hátt, sum skal gera tað lættari hjá teimum sjúku at góðtaka sína støðu og lætta teimum um, ta seinastu tíðina.

Øll vilja ikki tosa um tað

Leygardag seinnapart helt Steinhilmar Husebø, yvirlækni á Hauge Land sjúkrahúsi fyrilestur, sum hann kallaði røkt og linnandi viðgerð. Hann segði m.a. um tað at tosa við sjúklingar og avvarandi:

- Tað er torført at tosa um deyðan, og tað er heldur

ikki altíð, at fólk vilja tosa um tað. Ofta hava tey kortini skilt tað, men vilja ikki tosa um tað kortini.

Hann tosaði eisini um, at deyðin ikki kann gerast til nakað vakurt og betri enn hann er, tí hann altíð vil vera ein sorgarleikur fyrri tey avvarandi.

Hinvegin, so var tað umráðandi at vera í góðum lag, tá tú ert um sjúklingin, og at tað altíð kann finnast okkurt at gleða seg um, so syrgilig sum støðan enn er, og hvussu umráðandi tað er at geva sjúklingum eina vón.

Christian Juul Busch, hospitalsprestur á Ríkis-hospitalinum var næsti fyrilestrarhaldari.

Hann greiddi frá, at hann hevði verið prestur í Venstre Fængsel, áðrenn hann bleiv prestur á Ríkis-hospitalinum.

Christian Juul Busch helt, at hann hevði tosað við nógvar føroyskar sjúklingar á Ríkis-hospitalinum, og at her kundu føroyingar lært danir nóg.

Vónloysi og ótryggleiki

Hann tosaði um at varðveita vónina, tá deyðin nærkast, og segði um hetta m.a.

- Vanliga liva menniskjuni við vónini og hava álit á tilveruni. Lívið gevur okkum vónina, men tá fólk gerast sjúk, kemur vend í, og sjúklingurin kennir bert vónloysi.

Presturin segði frá einum sjúklingi, sum hann hevði hitt á einum hospice í London. Hospice er sjúkrahús har fólk verða innlögð, sum skulu doyggja.

Hesin sjúklingur hevði sagt prestinum, at tá hann fekk boð um deyðiliga sjúkuna, fjaldi hann andlitid í hondunum í 14 dagar.

Hann var sendur á eitt fríðskjól, og á onkran hátt kendi hann tað sum varð eitt ok lyft av herðum hansara.

Sum sjúklingurin tók til: Eg legði óttan, pinuna og ótryggleikan eftir í reseptóni, og eg fari ikki aftur eftir hesum.

Eisini tosaði Christian

Juul Busch um fyrbrigðið placebo ávirkanina.

- Hóast fólk hava fingið boð um, at tey ikki kunnu gerast frísk aftur, so er tað virðismikið, at okkurt verður sett í staðin, sum gevur sjúklinginum eina vón. Her kann alternativ viðgerð nýtast í nógvum førum.

Vónina eiga vit øll

Hetta er positiv viðgerð fyrri sjúklingin, hóast hann ikki verður frískur, tí hann setur sína vón til at tað hjálpur.

Vónin er tað, sum tú væntar tær av framtíðini. Vónina eiga vit øll, eisini sjúklingar, sum liggja til tað seinasta.

Johan Pauludan, framtíðargranskari, var næsti fyrilestrarhaldari. Hann segði um sína yrkisgrein, at teir vóru yrkislærdir í vónini.

Hann segði M.a.: - Vit "gera" ikki framtíðina, men

Framhald á síðu 9

Vikan
íð
íð

Randi Jacobsen
skrivur

EIN VIKAN AFTRAT í hesi ússaligu tíð er farin aftur um bak.

ARBEIDSLOYSDIÐ ØKIST NÓGV, men í Tinganesi hava tey alt annað enn verið arbeiðsleys í vikuni, ið fór. Dag og nátt sótu fólkin og smíðaðu lógaruppskot í sambandi við donsku avtaluna við endamálinum at spara og útvega landskassanum nøkur oyru aftrat.

NÚ ER NÆSTAN bara Óli Jacobsen, fiskimannafelagsformaðurin eftir, sum orkar at mótmæla. Okkurt lítið hvin kemur frá øðrum fakkfelagsfólkum, men tey flestu yppa bara øksl. Mangt broytist. Hildur Patursson, sum var forsprákari fyrri fakkfelagssamstarvinum og gekk á odda í mótmælisingongu, tá inn-tøkulógir áður hava verið gjørdar, hevur nú fingið lögtingssess, og sum limur í samgonguni fer hon at atkvøða fyrri m.a. at taka samráðingarrættin frá fakkfelagnum. Tað segði hon alment í vikuni, ið fór.

AFTURFYRI ER Óli Jacobsen ikki so at teppa. Alt bendir á, at flotin verður lagdur, samtykkir lögtingið nýggju minstulønarskipanina, sum m.a. skal hava við sær, at menn, sum hava gjørt ein heilt góðan túr, og inntøkan er farin upp um tær 18.000 krónurnar roknað út á 12 mánaðir, einki fáa fyrri næsta túrin á árinum. Hesum mótmæla fiskimenninir ikki bara tí teir missa inntøku, men teir meta tað eisini sum vannvirðing av arbeiði teirra, tí tað er ikki so einfalt, sum summi halda, at maður altíð fæst aftur í mans stað umborð á skipi.

Í vikuni vóru fleiri teigar í bløðunum hvønn dag við lýsingum um skipini øll, sum fara á tvingislausu í næstum.

ORDASKIFTI HEVUR AFTUR tikið seg um sjúkrahúsin, og tað er landsstýrinum fyrri at takka, tí tað bað eina ráðgevandi nevnd siga sína hugsan um, hvussu vit eiga at skipa okkara heilsuverk sum best. Tað er sum at festa í krút, hvørja ferð spurnartekin verður sett við verandi skipan við trimum sjúkrahúsum. Hvørki norðoyingar ella suðuroyngar vilja hoyra um slíkar broytingar, sum nú aftur verður lagt upp til, og torført man fara at verða at fremja hesar broytingarnar, tí politikararnir hava allir sína føstu meining.

TELEFONROKNINGARNAR HAVA VERIÐ óvanliga stórar hjá nógvum fólki fyrri seinasta ársfjórðing, og Sosialurin hevur greitt frá nógvum dømum. Fólk hava mótmælt, men einki er at gera, tí orð stendur móti orði, og telefonini kann einki vera galið við, fáa hesi fólk at vita frá Telefonverkinum. Orsakað av hesi skrivning í Sosialinum, hevði Telefonverkið hósdagin tíðindafund fyrri Dimmalætting, sum har fekk at vita, at fólkin við stórum telefonrokningum hava ringt til sex-linjur í útlandum, og at hetta er atvoldin til ta stóru rokningina. Sosialurin veit um fólk, sum blivu so ill um hesa frágreiðing, at tey fóru beina leið til Havnar at klaga einaferð aftrat. Tey vildu ikki hava slíkt sitandi á sær.